

spørge, hvorledes og gjennem hvilke Mænd kom Christendommen først frem i Verden? — Den kom frem igjennem Lægfolk. De Skriftkloge forbanse des over at høre saadanne Bliedsdomstaler af Lægfolk. Det er min Overtydning, at vi maae komme til, dersom vi ville en sand Opbyggelse i Folketirken, at bortkaste denne Præstemaskine, de Præsterne og Kaldene tillagte Indtægter — ophæve Præstegaardene og Lønningerne — og lade Præsterne fremstaae i Folkets Midte uden at spørge: hvilke Personer og hvilke Mænd. Det er min Overtydning, at man ikke behøver i flere Aar at gaae en Renselse igjennem ved et Universitetsmaskinerie for at blive en dygtig religiøs Mand eller for at forkynde den sande christelige Lære, som er i den hellige Skrift. Ja, jeg troer meget gjerne, at denne Betragtning i mange Dren er en Bildfarelse, og jeg siger det kun, fordi det er min Overbeviisning; — jeg siger det kun, fordi det er min Følelse, og jeg har ikke i min Magt at indsvøbe mine Tanter i andre Grunde end dem, der komme fra mit Hjerte. Man vil svare mig: Dersom en saadan Tilstand med Hensyn til Præsterne blev indført, vilde den kun bringe Forstyrrelse og føre os tilbage til Uvidenhed; — det troer jeg ikke; jeg troer, at de Mænd, der fremkomme blandt Folket med en sand Følelse i Hjertet for at ville Christendommen, ville med de Kundskaber, de ere i Besiddelse af, og med den Aand og Tanke, der er nedlagt hos dem, blive langt bedre Præster end de, der fremstaae ved den Maade, hvorpaa man nu skaffer Præster tilveie. Det er jo Hensigten med disse Præster, som blivte kaldte tilveie igjennem mange Aars Studier, at de skulle træde frem for Menigheden som Billedere og Sjælesørgere; men desværre paa en saadan Maade seer man dem ikke; men derimod vil man finde dem som Levebrødsmand, som Mænd, der efter flere Aars Renselse i dette Maskineri have Udsigt til et glimrende Embede, og det er for mig det Falskeste i hele Systemet, og det burde ikke finde Sted. Jeg skal atter vende tilbage til de første christne Tider, og jeg haaber ikke, at Forsamlingen vil tage mig det ilde op, at jeg hegynder fra Christendommens første Oprindelse, og jeg vil da

spørge: Hvorledes vandrede Apostlerne og Disciplene? Uden Sabel og Tasse; — og vel at mærke, Frelseren sagde: En Arbejder er sin Føde værd, og derfor troer jeg, at naar Præsterne fremkomme blandt Folkets Midte som de, der have Aandsevner og Villie til at forkynde den rette Opbyggelse og Udbredelse af Christendom, saa ville de forkynde den hellige Lære, som den staaer i Skriften, saa faaer man de bedste Præster, og saa behøver man heller ikke at være bange for, at en saadan Præst ikke skule faae en tilsvarende Løn, saa at han uden at lide Mangel kunde forsørge en Familie; thi en Præst, fremstaaet paa en saadan Maade, troer jeg ganske vist vil blive lønnet saaledes, at vi ad Lovgivningsveien ikke behøve at bestemme, hvilken Løn han skal have. Jeg veed vel, at denne Tanke ikke er til at gennemføre for Tiden, og maaskee den aldrig vil kunne gennemføres, derom kan jeg ikke have nogen Mening. Men det er min Mening, at, inden man kommer dertil at tage hele denne Præstehistorie bort og indføre en saadan Præstestand, som jeg har hentydet til, troer jeg ikke, at den rene, sande Lære vil fremkomme i Christendommen, som den bør være. — Det er min Overtydning, og jeg har ikke kunnet komme til en anden, ihvormeget jeg end har søgt ved at blande mig med Lærde og ved Studier af det, der hører til det kirkelige Liv, at lade mig belære. Hvad der endvidere har bestyret mig i denne Tro, er Betragtningen af Præsteforholdene, som de i Birkeligheden ere. Det er Enhver bekendt, at i de senere Aar ere flere forskellige Religionssecter komne herind i Landet, og jeg har selv seet flere af den Slags opstaae i Folket. Jeg har ogsaa selv været med at opfordre Præster til at indfinde sig paa saadanne Steder for at overbevise dem om det Falske og for at bestyrke dem, som høre til deres Menigheder, i den rette christelige Tro, men til min Forbauselse, har jeg ofte faaet det Svar: Vi ville ikke nedværdige os til at komme i Selvfab med saadanne Mennecker, og det har bestyret mig i den Tro, at de igjennem det omtalte Maskineri have faaet en saadan Forskuelse, og ere stegne op til en Høihed, som de maaskee ikke selv kjende. Nei! Præsterne burde ydmyge sig